

Beste Schuldhulpverlener,

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende. Recent is geconstateerd dat er mogelijk een te lage beslagvrije voet (BVV) wordt vastgesteld bij onder andere inwoners met een bijstandsuitkering. Omdat dit mogelijk ook impact heeft op uw cliënten en omdat er in de praktijk tijdelijk workarounds worden ingezet door ketenpartners (gemeenten als inhoudingsplichtigen en beslagleggers/gerechtsdeurwaarders), informeren wij u over dit issue. Daarnaast adviseren wij u graag over hoe u vanuit uw rol de beslagvrije voet van uw cliënten kunt borgen.

De scope en impact van dit issue worden nog nader geanalyseerd. Echter, omdat het kwetsbare inwoners betreft die onder het bestaansminimum kunnen komen en omdat schuldhulpverleners op meerdere manieren te maken hebben met dit issue, vinden wij het belangrijk om u op dit moment te informeren.

Wat is er aan de hand?

Bijstandsgerechtigden hebben recht op 5% vakantietoeslag. Dit kan op verschillende manieren in de Polisadministratie zijn verwerkt. Wanneer de rekentools, waarmee de BVV wordt berekend, dit door de diversiteit van wijze van vastleggen van de vakantietoeslag niet (goed) kunnen detecteren, gaan ze uit van een belastbaar inkomen op basis van de uitkering, zonder te rekenen met de maandelijks gereserveerde vakantietoeslag. Daardoor lijkt het alsof het volledige inkomen maar 95% van de bijstand is en berekent de rekentool vervolgens een afloscapaciteit van 5% op basis van 95% van het inkomen. Als gevolg daarvan komt de BVV ten onrechte op 90% van de bijstandsnorm uit. De loonaangifte, rekenregels en werking van alle rekentools zijn in principe juist, maar wanneer de vakantietoeslag ontbreekt, komt er een verkeerde output uit.

Voorbeeld: Jan heeft een bijstandsuitkering van 1075 euro inclusief VT. Een gerechtsdeurwaarder legt op 3 februari beslag op zijn bijstandsuitkering. De gerechtsdeurwaarder heeft de rekentool bevraagd. De Polisadministratie gaf aan dat het inkomen 1022 euro was, want de waarde voor het aangiftevak van het vakantiegeld stond op 0. Hierdoor denkt de rekentool dat het inkomen inclusief VT 1022 is. Op basis van dit inkomen van 1022 wordt dan 95% BVV berekend. De uitkomst van de rekentool wordt dan €968,-. Dit is niet correct. De juiste BVV zou 1022 moeten zijn.

Bij andere inkomensverhoudingen kan het ook voorkomen dat het vakantiegeld op 0 staat waardoor de BVV mogelijk te laag wordt vastgesteld. Dit is extra zorgelijk wanneer het inwoners met lage inkomens betreft.

Impact voor schuldhulpverleners

Schuldhulpverleners nemen de BVV in acht in het plan van aanpak bij toegang tot schuldhulpverlening. Ook ondersteunen zij hun cliënten in de praktijk bij het aanpassen van een eventueel te laag vastgestelde BVV. Door het issue kan het voorkomen dat de BVV, die

beslagleggers vaststellen middels de rekentool, te laag is. Hierdoor kunnen deze inwoners onder het bestaansminimum komen en mogelijk niet voldoende voorzien in hun levensonderhoud.

In welke situaties komt het issue voor?

Dit issue komt voor in situaties waarbij beslag gelegd wordt op een inkomen waarbij het vakantiegeld niet maandelijks wordt doorgegeven. Dit geldt voor nieuwe beslagen die na 1 januari 2021 zijn gelegd waarvoor de BVV is berekend in de rekentool die de Polisadministratie be vraagt. Het geldt ook voor herberekeningen die dit jaar zijn uitgevoerd.

Bij verrekeningen speelt dit issue niet. In die gevallen wordt de beslagvrije voet namelijk toegepast en niet vastgesteld. Bij verrekenen wordt de rekentool niet be vraagd en is het inkomen (op basis waarvan de 5% afloscapaciteit gehanteerd wordt) bovendien bekend bij de organisatie die verrekent. Daarnaast vormt de BVV de basis voor het vrij te laten bedrag (VTLB), maar bij het vaststellen van het VLTB en het gebruik van de calculator worden op dit moment geen bronnen be vraagd. Als gevolg daarvan kan het issue zich daar ook niet voordoen.

Wat doen inhoudingsplichtigen en beslagleggers om een te laag vastgestelde BVV voorkomen?

Zowel beslagleggers als inhoudingsplichtigen zijn geïnformeerd over dit issue en zijn geadviseerd extra alert te zijn op een te lage BVV. Op basis van een werkinstructie controleren gemeenten in hun uitkeringsadministratie welke BVV's vermoedelijk te laag zijn vastgesteld, verlagen zij de afdracht naar 5% en nemen zij contact op met de betreffende gerechtsdeurwaarder. De KBvG heeft gerechtsdeurwaarders verzocht om eveneens in hun systemen te controleren bij welke dossiers een te lage BVV is vastgesteld, deze opnieuw te berekenen en het te veel ingehouden inkomen terug te storten.

Bij inkomens waarbij vaste normen en percentages vakantiegeld zijn is een te lage BVV echter makkelijker te signaleren en te controleren dan bij inkomensverhoudingen waar dit helaas niet geldt en niet duidelijk is wat de uitkomst zou moeten zijn, zoals bij een inkomen uit loondienst.

Wat kunt u doen als u vermoedt dat een BVV te laag is vastgesteld?

Indien u twijfelt over de hoogte van een BVV kunt u deze controleren door in het burgerportaal (www.uwbeslagvrijevoet.nl) samen met uw cliënt, met diens eigen inkomensgegevens de BVV te controleren. Voor cliënten met een bijstandsuitkering kunt u ook op basis van de bijstandsnorm, inclusief vakantiegeld 5%, afloscapaciteit berekenen.

Wanneer de berekening afwijkt van de BVV die is vastgesteld, adviseren wij u om samen met uw cliënt contact op te nemen met de betreffende gerechtsdeurwaarder of beslaglegger. Om het proces van herberekening zo spoedig mogelijk te laten verlopen is het van belang om zowel de leefsituatie als de benodigde inkomensinformatie door te geven aan de gerechtsdeurwaarder of beslaglegger. Denk hierbij aan het netto loon inclusief vakantiebijslag, bijvoorbeeld op basis van een uitkeringsspecificatie of loonstrook.

Analyse en vervolg

Op dit moment lopen er vanuit het ketenbureau van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid diverse analyses om de scope en impact nader te bepalen. Parallel daaraan lopen er vanuit het programma Keten voor derdenbeslag diverse trajecten om de oplossingsrichtingen te bepalen en concretiseren. VNG is bij beide overleggen intensief betrokken en heeft aanvullend enkele gemeenten betrokken om mee te denken vanuit de rol van derdebeslagene en invorderaar. Wanneer er meer bekend is zullen wij u daarover informeren.

Contact

Wij kunnen ons voorstellen dat u naar aanleiding van deze brief vragen heeft. Voor vragen met betrekking tot specifieke casussen adviseren we om contact te zoeken met inhoudingsplichtigen en beslagleggers/gerechtsdeurwaarders om gezamenlijk af te stemmen. Voor overige vragen of signalen kunt u contact opnemen met VNG Verbinden Schuldendomein via schulden@vng.nl. Vermeld daarbij in het onderwerp 'Issue 155'. U kunt via dit mailadres ook een terugbelverzoek achterlaten. U wordt dan binnen enkele uren teruggebeld.